

УДК 366 (477)
UDC 366 (477)

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПІД ЧАС НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗІ СТРАХУВАННЯ В ГАЛУЗІ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

Язвінська О.М., кандидат історичних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна

CONSUMER PROTECTION THE PROVISION OF INSURANCE SERVICES IN THE ROAD TRANSPORT

Yazvinska O.M., Ph.D. in History, National Transport University, Kyiv, Ukraine

ЗАЩИТА ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ПРИ ПРЕДОСТАВЛЕНИИ УСЛУГ ПО СТРАХОВАНИЮ В ОБЛАСТИ АВТОМОБильНОГО ТРАНСПОРТА

Язвинская Е.Н., кандидат исторических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. На державному рівні консюмеризм (англ. *consumer* – споживач, буквально – захист прав споживачів) в Україні почав формуватися із здобуття незалежності. Першою серед колишніх республік СРСР Україна прийняла Закон “Про захист прав споживачів” (1991 р.). За роки незалежності створено потужний законодавчий простір, державні та громадські структури у сфері захисту прав споживачів. Права споживачів гарантуються Конституцією України (ст. 42).

Актуальність даної статті детермінована необхідністю аналізу специфіки захисту споживачьких прав у сфері надання послуг з автострахування.

Ступінь розробленості проблеми. З кінця 1990-х рр. проблема захисту прав споживачів активно освоюється в Україні, продукуючі все нові аспекти дослідження. У тому числі відзначаємо особистий внесок автора у формування та розвиток методології консюмеризму у вітчизняній науковій літературі, що знайшло свої відбиття у понад 30 публікаціях.

Основний зміст роботи. Одним з найважливіших механізмів захисту прав учасників транспортного процесу є *автострахування*. Об’єкти, що підлягають обов’язковому страхуванню, ризики, від яких вони мають бути застраховані, а також мінімальні розміри страхових сум визначаються Законом України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” [9].

Серед загальної кількості видів страхування до автострахування можна віднести: страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСАЦВ) та страхування безпосередньо самих наземних транспортних засобів від ризиків випадкового чи умисного їх пошкодження або знищення (авто-КАСКО). При цьому відповідно до чинного законодавства України, якщо авто-КАСКО є виключно добровільною формою страхування, то страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів належить як до *обов’язкової* форми страхування, так і до *добровільної* – за договором добровільного страхування цивільно-правової відповідальності автовласники можуть збільшити суму страхової виплати у порівнянні з сумою, встановленою договором обов’язкового страхування.

Структура автострахування також передбачає: страхування від усіх видів ризиків; страхування автомобілів на час ремонту, паркування та зберігання в гаражах; страхування експортно-імпорتنних вантажів; страхування вантажів при перевезеннях внутрішнього сполучення; страхування від нещасних випадків під час ДТП та ін.

Загалом автострахування – це дієвий захист майнових інтересів і відшкодування шкоди споживачам-володільцям ДТЗ, а також споживачам-потерпілим від ДТП. Слід зазначити, що страхування як засіб відшкодування матеріальних збитків, спричинених аварійністю, захищає економічні інтереси не тільки окремого споживача, а й держави та суспільства загалом.

Страховий випадок – це дорожньо-транспортна пригода, в результаті якої завдано збитків і страхове товариство або прийняло, щонайменше одне рішення про виплату страхового відшкодування, за винятком дорожньо-транспортної пригоди, коли транспортним засобом керувала особа, яка використовує цей транспортний засіб протиправним чином, тобто якщо транспортний засіб на момент дорожньо-транспортної пригоди вибуло з володіння власника, зберігача або користувача не з його вини, а через протиправних дій іншої особи і це можна документально довести.

У такому контексті варто зазначити, що система відшкодування збитків у ДТП в повному обсязі та повної відповідальності винних у скоєні ДТП за завдання шкоди окремим особам, природному середовищу і таке ін. сприятиме поліпшенню загальної ситуації на дорогах України. Крім того, ДТП спричиняють загибель і травмування людей, втрату матеріальних цінностей, а також величезні соціально-економічні витрати. Збитки від ДТП в Україні, оцінені за нашою методикою, складають 1,4 % валового внутрішнього продукту (ВВП), а за американською методикою – 3,5 % ВВП (9,3 млрд. грн.). Така інформація є невід’ємною складовою статистичних даних з аварійності.

Іноземні методики розрахунку вирізняють такі складові витрат:

- пов’язані з втратою або пошкодженням автомобіля або іншого ДТЗ;
- пов’язані з втратою ринкової працездатності загиблої (травмованої) людини;
- пов’язані з втратою домашньої працездатності загиблої (травмованої) людини;
- моральні (більш та страждання сім’ї, близьких, друзів загиблої (травмованої) людини);
- медичні (лікування та реабілітація постраждалих);
- страхові (виплати за полісами страхування);
- юридичні (розслідування ДТП);
- матеріальні (відновлення (ремонт), дорожніх споруд);
- аварійних служб (послуги швидкої медичної допомоги, пожежних та ін.);
- витрати, пов’язані з затримками на шляху прямування (внаслідок скупчення ДТЗ в місці ДТП);
- пов’язані з втратою робочого місця.

Страхові компанії в Європі навіть створюють власні мережі станцій для контролю технічного стану транспортних засобів. Фінансують дослідження з питань безпеки дорожнього руху.

В Україні загальні витрати, спричинені ДТП, розраховують за документом “Рекомендації по оцінці збитків народногосподарського комплексу України від ДТП” тільки за такими складовими:

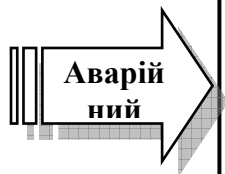
- пов’язані з втратою або пошкодженням автомобіля або іншого ДТЗ;
- витрати, пов’язані з вибуттям загиблої (травмованої) людини зі сфери матеріального виробництва (непрямі);
- та витрати державних органів соціального страхування на грошові виплати пенсій з інвалідності, у зв’язку з втратою годувальника, на допомогу для поховання (прямі).

Інші складові витрат через брак необхідної статистики та методів обчислення не враховують.

В українському законодавстві розроблені певні механізми невідворотної відповідальності винної особи щодо відшкодування збитків потерпілим від ДТП. Так, Закон України “Про захист прав споживачів” [4], проголошуючи та регламентуючи фундаментальні права споживачів на безпеку та належну якість продукції (обслуговування), в той же час наголошує на споживацькому праві на відшкодування шкоди, завданої продукцією (обслуговуванням) неналежної якості (ст. 16). Закони України “Про транспорт” (ст. 19) і “Про автомобільний транспорт” (ст. 12) визначають необхідність страхування працівників, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів, а також пасажирів, багажу і вантажів на транспорті згідно з чинним законодавством України [6; 8].

В Законі України “Про дорожній рух” та “Правилах дорожнього руху” заборонена експлуатація, реєстрація (перереєстрація) та допуск до технічного огляду транспортних засобів, власники яких мають обов’язок щодо страхування цивільно-правової відповідальності, але не виконали його [5; 14].

Відповідно до ст. 25 Закону України “Про страхування” [7] та постанови Кабміну України “Типове положення про організацію діяльності аварійних комісарів” [13] сьогодні здійснення страхових виплат і виплата страхового відшкодування виконується страховиком на підставі страхового акта (аварійного сертифіката), що складається страховиком чи уповноваженою ним особою, (аварійним комісаром) (рис. 1).

Особа, яка з'ясовує причини настання страхового випадку та визначає розмір збитків і відповідає таким кваліфікаційним вимогам:

- має вищу освіту і є бакалавром, спеціалістом або магістром відповідно до напрямів діяльності;
- має спеціальну кваліфікацію (знання для з'ясування обставин і причин настання страхового випадку та визначення розмірів збитків), підтверджену свідоцтвом (сертифікатом) навчального закладу, який здійснює підготовку аварійних комісарів відповідно до ліцензії Міносвіти на право провадження освітньої діяльності;
- має стаж практичної діяльності за спеціальністю не менш як три роки;

Рисунок 1 – Визначення поняття “аварійний комісар”

Визначення розміру збитків здійснюється згідно з вимогами Постанови Кабміну України “Про затвердження розмірів страхових платежів за договорами міжнародного обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” [16].

Введено обов’язкове страхування від нещасних випадків на транспорті згідно з постановами Кабінету Міністрів України “Положення про обов’язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті” [10] та “Порядок і умови обов’язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів” [11]. Встановлена цивільно-правова відповідальність власників наземного транспорту відповідно до Закону України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” [8] та Постанови Кабміну України “Про здійснення контролю за наявністю договору обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів під час перетину державного кордону” [17].

Постанова Уряду України “Порядок проведення розрахунку розміру страхового відшкодування утриманням у зв’язку із смертю годувальника внаслідок дорожньо-транспортної пригоди” регламентує розрахунок розміру страхового відшкодування, що виплачується у разі найстрашнішого – компенсація утриманням у зв’язку із смертю годувальника внаслідок дорожньо-транспортної пригоди [15]. Такий розрахунок проводиться у межах визначеного законодавством ліміту відповідальності страховика за шкоду, заподіяну життю та здоров’ю потерпілих, який діяв на дату укладення договору страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Так, частина неотриманих доходів померлого годувальника, яка за його життя належала б кожному утриманцю, визначається із середньомісячного доходу померлого, який включає виплати, що підлягають обкладенню податком з доходів фізичних осіб, пенсії, державну соціальну допомогу та щомісячні виплати за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням, за останній календарний рік (за відрахуванням частки, яка припадала на померлого і працездатних осіб, та суми пенсій, виплачених утриманням внаслідок втрати годувальника) шляхом ділення частини неотриманих доходів померлого годувальника, що припадає на зазначених осіб, на кількість цих осіб [15].

Ці та інші документи було прийнято у рамках наближення вітчизняного законодавства до європейського, зокрема на виконання “Директиви Ради 72/166/ЄЕС щодо зближення законів держав-членів стосовно страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів та виконання зобов’язання щодо страхування такої відповідальності від 24.04.1972 р.” [2].

Важливо зазначити, що законодавство України дозволяє страховим компаніям частину страхового фонду з певних видів страхування спрямовувати на превентивні заходи з підвищення безпеки руху (зокрема, для забезпечення нормативно-правової бази, контролю технічного стану, проведення наукових досліджень з безпеки дорожнього руху).

Важливою складовою захисту інтересів споживачів у взаєминах страховиків і страхувальників є намагання звести нанівець можливість шахрайства з того й іншого боку. Адже досвід показує, що

близько 50 % усіх виставлених до оплати рахунків станцій технічного обслуговування (СТО) містять у собі завищену вартість ремонтно-відбудовних робіт. Відсоток необ'єктивних експертиз, виконаних сторонніми організаціями, ще вищий, і доходить до 70 % і таке ін.

Незалежне врегулювання страхових випадків не так уже поширене на страховому ринку України, проте у європейських країнах воно практикується досить часто, оскільки має низку безсумнівних переваг перед врегулюванням відомчим, тобто таким, що проводиться силами самої страхової компанії. Останнім часом подібний досвід починає застосовуватися й в Україні.

Висновки. Отже, автостраховання являється одним з найважливіших механізмів захисту прав споживачів-учасників транспортного процесу. Разом з цим, в Україні через недосконалість системи страхування, недостатнє фінансове забезпечення значної частини учасників руху, автостраховання поки що не забезпечує відповідного впливу на стан аварійності.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Міжнародна угода по страхуванню цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів за системою "Зелена карта" від 20.10.1989 р.
2. Директива Ради 72/166/ЄЕС від 24.04.1972 р. щодо зближення законів держав-членів стосовно страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів та виконання зобов'язання щодо страхування такої відповідальності.
3. Дорожньо-транспортні пригоди: законодавство, судова практика / за заг. ред С.М. Левченка. – К.: Юрінком, 2008. – 416 с.
4. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ (в ред. Закону України від 01.12.2005 р. № 3161-ІV).
5. Про дорожній рух: Закон України від 30 черв. 1993 р. № 3353-ХІІ.
6. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР.
7. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР.
8. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05.04.2001 р. № 2344-ІІІ.
9. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 22.09.2005 р. № 2902-ІV.
10. Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: Постанова Кабміну України від 14.08.1996 р. № 959.
11. Порядок і умови обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів: Постанова Кабміну Міністрів України від 28.09.1996 р. № 1175.
12. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту: Постанова Кабміну України від 18.02.1997 р. № 176.
13. Типове положення про організацію діяльності аварійних комісарів: Постанова Кабміну України від 05.01.1998. № 8.
14. Правила дорожнього руху: Постанова Кабміну України від 10.10.2001 р. № 1306.
15. Порядок проведення розрахунку розміру страхового відшкодування утриманням у зв'язку із смертю годувальника внаслідок дорожньо-транспортної пригоди: Постанова Кабміну України від 31.12.2004 р. № 1776.
16. Про затвердження розмірів страхових платежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Постанова Кабміну України від 06.01.2005 р. № 5.
17. Про здійснення контролю за наявністю договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів під час перетину державного контролю: Постанова Кабміну України від 06.07.2007 р. № 1024.
18. Порядок укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 05.04.2007 р. № 7114.
19. Транспортне право України: [навч. посіб.] / Демський Е. Ф., Гіжевський В. К., Демський С. Е., Мілашкевич А. В. / за заг. ред. В. К. Гіжевського, Е. Ф. Демського. – К.: Юрінком, 2002. – 416 с.

20. Тринчук В. М. Експертне дослідження щодо розвитку ринку автостраховання України в умовах невизначеності / Тринчук В. М. // Страхова справа. – 2007. – №4 (28). – с. 52–59.
21. Яворська Т. В. Страхові послуги / Яворська Т. В. – К.: Знання, 2008. – 350 с.
22. Язвінська О. М. Захист прав споживачів у сфері надання автотранспортних послуг: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / О. М. Язвінська. – К.: НТУ, 2010. – 204 с.
23. Захист прав споживачів: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська, О. І. Башкатова. – К.: МАУП, 2007. – 380 с.
24. Язвінська О. М. Формування системи захисту прав споживачів в Україні / О. М. Язвінська // Юрид. вісн. України. – 2003. – № 49. – С. 10 ; № 51. – С. 12.
25. Язвінська О. М. Організаційно-правові засади захисту прав споживачів під час надання послуг з пасажирського автотранспортного перевезення / О. М. Язвінська // Управління проектами, системний аналіз і логістика: [наук. журн. ; вип. 8]. – К.: НТУ, 2011. – 413 с. – С. 24–229.

REFERENCES

1. International Covenant on Civil Liability Insurance of motor vehicles under the " Green Card " from 20.10.1989. (Ukr)
2. Council Directive 72/166/EEC of 24.4.1972 on the approximation of the laws of Member States relating to insurance against civil liability of vehicle owners and the obligation to insure against such liability. (Ukr)
3. Road accidents: legislation, litigation / by the Society. Ed S. Levchenko. – K.: Yurinkom, 2008. – 416 p. (Ukr)
4. Consumer Protection: Law of Ukraine of 12.05.1991 № 1023- XII (in the red. Law of Ukraine of 01.12.2005 № 3161 -IV). (Ukr)
5. Road Traffic Law of Ukraine on Jun 30. 1993 № 3353 -XII. (Ukr)
6. Transportation: The Law of Ukraine from 10.11.1994, № 232/94-VR. (Ukr)
7. The Insurance Law of Ukraine from 07.03.1996, № 85/96-VR. (Ukr)
8. On the Road Transport Law of Ukraine of 05.04.2001, № 2344- III. (Ukr)
9. On mandatory insurance of civil liability of owners of vehicles: the Law of Ukraine of 22.09.2005, № 2902 -IV. (Ukr)
10. Regulation on compulsory personal accident insurance on transport: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 14.08.1996 № 959. (Ukr)
11. The procedure and conditions of compulsory insurance of civil liability of vehicle owners: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 28.09.1996, № 1175. (Ukr)
12. Terms of service delivery road passenger transport: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 18.02.1997, № 176. (Ukr)
13. The default position of the organization of the emergency commissioners: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 05.01.1998. Number 8. (Ukr)
14. Rules of the Road: The decision of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 10.10.2001, № 1306. (Ukr)
15. Procedure for calculating the amount of insurance claim dependents in connection with the death of a breadwinner due to a traffic accident: Resolution of the Cabinet of Ukraine from 31.12.2004 № 1776. (Ukr)
16. On approval of insurance premiums for the international obligatory insurance of civil liability of owners of vehicles: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 06.01.2005 № 5. (Ukr)
17. On the control over the availability of the contract of compulsory insurance of civil liability of owners of vehicles at the intersection of government control: Regulation of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 06.07.2007, № 1024. (Ukr)
18. The procedure for contracts of compulsory insurance of civil liability of owners of vehicles at checkpoints across the state border of Ukraine: the State Commission for Regulation of Financial Services Markets of Ukraine from 05.04.2007, № 7114. (Ukr)
19. Ukraine Transport Law [teach. guidances.] / Demsky EF, Hizhevskyy VK, Demsky S. E., Milashkevych AV / PA Society. eds. VK Hizhevskoho, EF Demsky. – K.: Yurinkom, 2002. – 416 p. (Ukr)
20. Trynchuk VM expert study on the development of insurance market of Ukraine in the face of uncertainty / Trynchuk VM // insurance. – 2007. – № 4 (28). – P. 52-59. (Ukr)

21. Jaworski T. Insurance Services / Jaworski T. – K.: Knowledge, 2008. – 350 p. (Ukr)
22. Yazvinska A. Consumer protection in the provision of transport services [teach. guidances. for students. high. teach. bookmark.] / OM Yazvinska. – K.: NTU, 2010. – 204 p. (Ukr)
23. Consumer protection: [teach. guidances. for students. high. teach. bookmark.] / NG Saluhina, A. Yazvinska, A. Bashkatova. – K.: AIDP, 2007. – 380 p. (Ukr)
24. Yazvinska A. Formation of Consumer Protection in Ukraine / OM Yazvinska // Legal. Univ. Ukraine. – 2003. – № 49. – S. 10 ; № 51. – S. 12. (Ukr)
25. Yazvinska A. The organizational principles of consumer protection in the provision of passenger motor transportation / OM Yazvinska // project management, systems analysis and logistics: [Science. Zh., No. 8]. – K.: NTU, 2011. – 413 p. – P. 24-229. (Ukr)

РЕФЕРАТ

Язвінська О.М. Захист прав споживачів під час надання послуг зі страхування в галузі автомобільного транспорту / О.М. Язвінська // Вісник Національного транспортного університету. — К. : НТУ, 2013. — Вип. 28.

В статті розкриті основи державно-правового регулювання захисту прав споживачів під час надання послуг з автострахування.

Об'єктом дослідження виступає аналіз концептуальних проблем захисту прав споживачів у сфері надання автотранспортних послуг.

Предметом дослідження є основні форми, напрями та зміст консюмерського державно-правового регулювання надання послуг зі страхування у сфері автомобільного транспорту..

Мета дослідження полягає у висвітленні пріоритетів та принципів захисту прав споживачів у сфері надання послуг зі страхування у сфері автомобільного транспорту.

Актуальність даної статті детермінована необхідністю аналізу специфіки захисту споживачьких прав у сфері надання послуг з автострахування.

Ступінь розробленості проблеми. З кінця 1990-х рр. проблема захисту прав споживачів активно освоюється в Україні, продукуючі все нові аспекти дослідження. У тому числі відзначаємо особистий внесок автора у формування та розвиток методології консюмеризму у вітчизняній науковій літературі, що знайшло свої відбиття у понад 30 публікаціях.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в узагальненні концептуальних проблем захисту прав споживачів під час надання послуг з автострахування, а також аналіз законодавства й організаційно-правового регулювання відносин у цій сфері.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: СТРАХУВАННЯ, ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНА ПРИГОДА (ДТП), АВАРІЙНИЙ КОМІСАР, ОBOB'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ, СТРАХОВА КОМПАНІЯ, СТРАХОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ, ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ ПОТЕРПІЛИМ ВІД ДТП.

ABSTRACT

Yazvinska A.M. Consumer protection in the provision of insurance services in the field of road transport Visnyk National Transport University. – Kyiv. National Transport University. 2013. – Vol. 28.

The article revealed the foundations of public- legal regulation of consumer protection in the provision of insurance.

Object of research supports the analysis of the conceptual problems of consumer protection in the provision of transport services.

The object of study is the basic form and content areas konsyumerskooho state-legal regulation of insurance services in the road transport..

The purpose of the study is to highlight the priorities and principles of consumer protection in the provision of insurance services in the road transport sector.

The relevance of this paper is determined by the need to analyze the specific protection of consumer rights in the provision of insurance.

The extent of the problem. Since the late 1990s, the problem of protecting consumers actively being developed in Ukraine, producing all the new aspects of research. Including the contribution by note in the formation and development of the methodology of consumerism in domestic scientific literature that has found its reflection in more than 30 publications.

Scientific novelty of the study is a synthesis of conceptual problems in the protection of consumers in the provision of insurance, as well as analysis of legislation and organizational- legal regulation of relations in this area.

KEYWORDS: INSURANCE, MOTOR VEHICLE ACCIDENTS (MVA), EMERGENCY COMMISSIONERS, COMPULSORY INSURANCE, INSURANCE COMPANY, INSURANCE COMPENSATION, RESTITUTION TO VICTIMS OF ROAD ACCIDENTS.

РЕФЕРАТ

Язвинская А.Н. Защита прав потребителей при предоставлении услуг по страхованию в области автомобильного транспорта / А.Н. Язвинская // Вестник Национального транспортного университета. –

К. : НТУ, 2013. – Вып. 28.

В статье раскрыты основы государственно-правового регулирования защиты прав потребителей при предоставлении услуг по автострахованию.

Объектом исследования выступает анализ концептуальных проблем защиты прав потребителей в сфере предоставления автотранспортных услуг.

Предметом исследования являются основные формы, направления и содержание коньюмерского государственно-правового регулирования предоставления услуг по страхованию в сфере автомобильного транспорта.

Цель исследования заключается в освещении приоритетов и принципов защиты прав потребителей в сфере предоставления услуг по страхованию в сфере автомобильного транспорта.

Актуальность данной статьи детерминирована необходимостью анализа специфики защиты потребительских прав в сфере предоставления услуг по автострахованию.

Степень разработанности проблемы. С конца 1990-х гг проблема защиты прав потребителей активно осваивается в Украине, продуцирующие все новые аспекты исследования. В том числе отмечаем личный вклад автора в формирование и развитие методологии коньюмеризму в отечественной научной литературе, что нашло свои отражения в более 30 публикациях.

Научная новизна полученных результатов исследования заключается в обобщении концептуальных проблем защиты прав потребителей при предоставлении услуг по автострахованию, а также анализ законодательства и организационно-правового регулирования отношений в этой сфере.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: СТРАХОВАНИЕ, дорожно-транспортных происшествий (ДТП), АВАРИЙНЫЙ КОМИССАР, ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ, СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ, СТРАХОВОЕ ВОЗМЕЩЕНИЕ УБЫТКОВ, ВОЗМЕЩЕНИЕ УБЫТКОВ ПОСТРАДАВШИМ ОТ ДТП.

АВТОРИ:

Язвінська Олена Миколаївна, кандидат історичних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри теорії та історії держави і права, e-mail: history@ntu.edu.ua, тел. +380442846607, Україна, 01010, м. Київ, вул. Кіквідзе 42, к. 316.

AUTHOR:

Yazvinska Olena, Candidate of Historical Sciences, National Transport University, Associate Professor of Theory and History of State and Law, e-mail: history@ntu.edu.ua, tel. +380442846607, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Kikvidze 42, 316 k.

АВТОРЫ:

Язвинская Елена Николаевна, кандидат исторических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры теории и истории государства и права, e-mail: history@ntu.edu.ua, тел. +380442846607, Украина, 01010, г. Киев, ул. Киквидзе 42, к. 316.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Хорошун Б.І., доктор історичних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри теорії та історії держави і права, Київ, Україна.

Мельниченко О.І., кандидат технічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри транспортного права і логістики, Київ, Україна.

REVIEWER:

Horoshun B.I., Ph.D., Historical (Dr.), professor, National transport university, professor of department of theory and history of the state and right, Kyiv, Ukraine.

Melnichenko O.I., Ph.D., professor, National Transport University, professor of Law and transport logistics, Kyiv, Ukraine.